

Kindcentrum
Dierdonk
Dagopvang/
Peutergroep

Pedagogisch werkplan dagopvang

In de locatie in beeld beschrijven we

- Het verhaal van onze locatie
- Het pedagogische proces
- Pedagogische en praktische informatie
- Het VVE aanbod
- Pedagogische Scan (bijlage 1)
- Pedagogische coaching (Bijlage 2)

Onze locatie

Elke locatie heeft een eigen pedagogisch verhaal, een eigen identiteit, eigen kenmerken waar de mensen trots op zijn en geïnspireerd door raken. Het verhaal van de locatie creëert een pedagogisch beeld uitgaande van de kinderen en de mensen van de locatie zelf. Wat raakt ons in onze bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen op weg naar de toekomst.

Het verhaal van onze locatie

Kindcentrum Dierdonk is een oase van groei. Een plek waar opvang en onderwijs samenkomen. We bieden kinderen een veilige plek met veel mogelijkheden. Geborgenheid, veiligheid, positiviteit en warmte staat voorop. Je mag zijn wie je bent. Je mag zeggen wat je denkt en voelt binnen de grenzen van respect en veiligheid. Groei en ontwikkeling staat centraal. Zelfstandig en zelfredzaam leren, op eigen benen leren staan, keuzes leren maken, zelfvertrouwen hebben en autonoom leren denken en handelen. We zorgen voor een veilige omgeving waar het kind zelf mag ontdekken en op eigen tempo mag groeien. Gevoel is een belangrijk menselijk aspect. We leren door gevoelens onszelf en anderen kennen. Zo leren we ook rekening houden met elkaar.

We zijn trots op de samenwerking en de mogelijkheden die het brengt om onderwijs en opvang samen te brengen. Waarbij 'vrije tijd' voor de opvang centraal staat. Zelf mogen kinderen invulling geven aan hun eigen tijd. Daarnaast is een rijk aanbod aan verschillende mogelijkheden afgestemd op de behoefte van kinderen.

De peutergroep is een grote ruimte met een rijke en uitdagende omgeving. Verschillende hoeken zijn ingericht voor kinderen om zelf te kiezen en te ontdekken wat past bij zijn of haar ontwikkeling.

Kindcentrum Dierdonk voegt een rijk aanbod toe aan de ontwikkeling van kinderen. We spelen in op dat wat een kind vraagt of waar het behoefte aan heeft. Samen stemmen we af wat nodig is en kijken we ook naar de mogelijkheden. Dat doen we samen met ouders, in overleg met onderwijs en andere pedagogisch professionals. We dragen bij door er te zijn voor ieder kind. Want ieder kind is de uitdaging waard. Ieder kind wordt gezien.

Ieder kind is welkom

Op onze locatie werken we inclusief: alle kinderen zijn welkom, ongeacht afkomst, sociaaleconomische positie, cultuur, geslacht of gender, eigen ontwikkeling van elk kind.

Ieder kind is welkom! We geloven dat ieder kind de uitdaging waard is. We zorgen ervoor dat ieder kind zich op zijn gemak voelt. Dat doen we door een veilige basis te bieden. Een basis met veel overzicht en structuur. Waarbij we woorden geven aan dat wat we doen. We nemen kinderen mee in de dagplanning, zodat het kind weet wat er komen gaat. Daarbij letten we extra op het welbevinden en de betrokkenheid van het kind.

Wij dragen onder andere bij aan inclusie middels het spelmateriaal. We zorgen voor diversiteit en laten daardoor zien dat ieder kind welkom is. Zo dragen we ook bij aan inclusie door het dialoog aan te gaan met ouders, verzorgers en andere samenwerkingspartners om samen stil te staan en te denken en handelen vanuit inclusie.

Vanuit de organisatie worden wij als locatie ook meegenomen door middel van het project internationalisering. Zo blijven medewerkers hiermee in aanraking komen door inspiratiesessies of andere bijeenkomsten. Ook zorgen we ervoor dat we hierover communiceren. Zo delen we via de nieuwsbrief de ontwikkelingen op het gebied van internationalisering.

Ieder kind is welkom!

Het pedagogisch proces

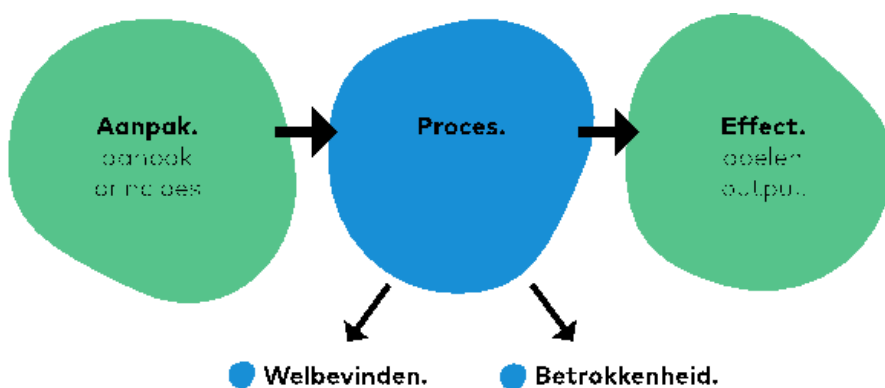
Het pedagogisch kompas is de basis van onze pedagogische kwaliteit en gebaseerd op het ervaringsgericht werken.

We kijken naar welbevinden en betrokkenheid bij de kinderen. Zitten ze goed in hun vel, zijn ze ontspannen en voelen zich ze veilig? Dat is het welbevinden hoog. Voor betrokkenheid kijken we naar de activiteit van de kinderen. Werken ze aan de grenzen van hun kunnen, doen ze nieuwe ervaringen op, zijn ze geboeid en gefascineerd door de activiteit? Dan is ook de betrokkenheid hoog.

In het kijken naar kinderen ontdekken we dat welbevinden en betrokkenheid procesvariabelen zijn die ons uitdagen de pedagogische kwaliteit voortdurend verder te ontwikkelen. Deze doorontwikkeling komt vooral tot uiting in de aanpakfactoren: is de omgeving voldoende rijk en uitdagend voor de kinderen? Is er voldoende ruimte voor initiatieven van kinderen? Zijn we ons bewust van onze dialogen met de kinderen en de invloed van ons pedagogisch handelen op de kinderen.

Aanpak – proces – effect schema

Brengt de belangrijkste indicatoren voor kwaliteit in beeld.

De pedagogische kwaliteit monitoren we

- Door de scanning op welbevinden en betrokkenheid (zie bijlage 1)
- Vanuit de scanning veranderingen aan te brengen in de aanpakfactoren (de pijlers)
- Middels de scanning en coaching brengen we in beeld wat de effecten zijn van een voortdurende pedagogische ontwikkeling
-

Het pedagogisch proces van het pedagogisch kompas krijgt verantwoordelijkheid en uitvoering middels de inzet van:

- De locatiemanager en de pedagogische opdracht en het pedagogisch beleid
- De pedagogische coaching van de pedagogisch coach
- De pedagogisch medewerkers in het dagelijks handelen
- De scholing en training van de medewerkers

De locatiemanager en de pedagogische opdracht en het pedagogisch beleid

Zowel de leidinggevende van de locatie als de pedagogisch coach zijn, in actieve samenwerking met de pedagogisch medewerkers, samen verantwoordelijk voor de bewaking en innovatie van het pedagogisch klimaat op de groepen binnen de locatie.

De locatiemanager bewaakt de pedagogische kwaliteit en draagt bij aan **inspiratie, pedagogische beeldvorming en pedagogische bewustwording** met oog voor de ambitie van de organisatie: kinderen begeleiden op weg naar hun toekomst.

Onderdeel van de werkzaamheden van de leidinggevende van de locatie is de kwaliteitsbewaking van het pedagogische klimaat.

De locatiemanager is verantwoordelijk voor:

- Implementatie van het pedagogisch beleid voor de eigen locatie(s) door middel van:

Kindcentrum Dierdonk is een startende locatie en daarom streven we ernaar om onderstaande punten direct aan te pakken.

- Bespreken pedagogisch beleid met ouders
- Bewaken pedagogische kwaliteit middels evaluaties (Aanpak-Proces-Effect) en tussentijdse bijstellingen (zie bijlage 1 en bijlage 2.)
- Zorg dragen voor implementatie nieuwe protocollen
- Zorg dragen voor implementatie nieuwe wet-en regelgeving
- (Door)ontwikkeling ve-beleid
- Borging kind volg systeem
- Samenwerking doorgaande lijn tussen de groepen op de eigen locatie, in samenwerking met de partner onderwijs en andere partners
- Positief en actief bij te dragen aan inclusief werken

Bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of andere problemen die worden gesignaliseerd bespreken we met de ouders. In overleg met de ouders en in samenwerking met de pedagogisch coach op locatie worden hier vervolg stappen aan gegeven. Ook kan het onderwijs worden betrokken door de signalen te bespreken met de ib'er van school en/of de leerkracht. Hierbij kunnen wij ouders doorverwijzen naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

De pedagogisch coach

De pedagogisch coach is, in samenwerking met de medewerkers en de locatiemanager, mede verantwoordelijk voor de implementatie en doorontwikkeling van het pedagogisch kompas. Samen met de medewerkers kijkt de pedagogisch coach naar welbevinden en betrokkenheid van de kinderen. Vanuit een ervaringsgerichte benadering voert de pedagogisch coach gesprekken met medewerkers over de pedagogische kwaliteit op de groep. Waarbij de aanpakfactoren (rijke uitdagende omgeving, ruimte voor initiatief en altijd in dialoog) uitgangspunten zijn om doorontwikkeling te komen. Het inzetten van pedagogische experimenten ondersteunen de ervaringsgerichtheid bij zowel de ontwikkeling van kinderen als bij de medewerkers.

Welke effecten in de ontwikkeling van kinderen ontstaan als we onze aanpak op bepaalde punten kunnen en durven te veranderen.

De pedagogisch coach is verantwoordelijk voor:

- Coachen on the job van medewerkers en teams in hun pedagogische ontwikkeling
- Pedagogisch klimaat in beeld brengen middels de pedagogische scan van welbevinden en betrokkenheid (zie bijlage 2)
- Begeleiding en meedenken met medewerkers in werkoverleg en teamvergadering aan de hand van de matrix Ik ben in beeld, doorontwikkeling pedagogisch kompas en voortdurende vertaling van de aanpakfactoren (begeleidersstijl, rijke uitdagende omgeving, ruimte voor initiatief, opvoeden doen we samen) naar het praktisch handelen
- Bewaakt samen met de locatiemanager en de pedagogisch medewerkers de kwaliteit van het pedagogisch klimaat en bespreekt dit met de locatiemanager
- Actieve bijdrage aan pedagogische veranderingsprocessen
- Bewustwording om positief en actief bij te dragen aan inclusief werken

In de werkzaamheden van de leidinggevende is per locatie 50 uur per jaar beschikbaar voor voornoemde taken.

In de werkzaamheden van de pedagogisch coach is 12-15 uur per fte per jaar beschikbaar voor voornoemde taken.

De centrale pedagogische adviseur (pedagogisch beleidsmedewerker) zorgt onder andere voor:

- De ontwikkeling van pedagogisch beleid
- Signaleren van ontwikkelingen, trends en wetenschappelijke inzichten
- Databank van kennis en inspiratie
- Voorlichting, informatie en advies zowel intern als extern
- Volgen van wet-en regelgeving en waar nodig vertalen naar beleid en protocollen
- Zelfevaluatie instrumenten realiseren die bijdragen aan systematische cyclus
- Ondersteuning van de locaties in de uitvoering van hun werkzaamheden
- Doorontwikkeling pedagogische expertise
- Meldpunt voor pedagogische vraagstukken

Opleiden en ontwikkelen

De scholing en training van medewerkers draagt bij aan het proces van doorontwikkeling en borging pedagogische kwaliteit.

In onderstaand schema we een overzicht van de opleiding en ontwikkeling binnen onze locatie. De namen van de medewerkers zijn bij de locatiemanager na te vragen in verband met de AVG.

Welke doorontwikkeling wil je teweegbrengen binnen je locatie?

Als startende locatie willen we zorgen voor een goede basis. Daarom kiezen we ervoor om alle medewerkers ve basis te scholen, wanneer zij hiervan nog niet in het bezit zijn. Ook de leidinggevende heeft ve basis. Om samen de ontwikkeling vanuit de basis goed te kunnen vastleggen. Ook is voor alle medewerkers een KIJK! Training gereserveerd, als team gaan we deze cursus volgen. Om daarin ook samen de verbinding te leggen en dit ook in samenwerking met het onderwijs op te pakken.

Daarnaast is er nog meer ruimte om te ontwikkelen voor de medewerkers. Als startende locatie zullen er later nog opleidingen/ trainingen/ cursussen worden toegevoegd aan dit ontwikkelplan.

In januari 2021 is binnen de organisatie Wij zijn JONG het programma JONG Leren. gestart. In dit programma hebben medewerkers zelf de regie over hun ontwikkeling. Medewerkers kunnen gaan onderzoeken waar hun behoefte zich bevindt op basis van doorontwikkelen. Op die manier kunnen medewerkers nieuwsgierig opzoek naar nieuwe inspiratie, om zo hun talenten te ontwikkelen en nieuwe ervaringen op te doen.

Naam opleiding/ training/cursus.	Naam organisatie die dit verzorgt.	Doelstelling/opbrengst.	Aantal pedagogisch medewerkers.	Planning.
VE berekend aanbod	Edux	Medewerker op peutergroep extra verdieping VE	1	Feb 2021
KIJK! teamtraining	Edux	Het team op een lijn	3	2021
Kinder EHBO	KLS v/d Berg	Alle medewerkers in het bezit	1	Jan 2021
BHV	KLS v/d Berg	Alle medewerkers in het bezit	2	Jan 2021 Mrt 2021

Pedagogische en praktische informatie

Naam groep.	Leeftijd.	Maximaal aantal kinderen.
Peutergroep	2-4 jaar	16
Dagopvang	1,5-4 jaar	13

Groep 1: Peuter/dagopvang

	Afwijken BKR 's morgens.	Afwijken BKR tussen de middag.	Afwijken BKR 's avonds.
Maandag	Van tot	Van 12.30 tot 14.00	Van tot
Dinsdag	Van tot	Van 12.30 tot 14.00	Van tot
Woensdag	Van tot	Van 12.30 tot 14.00	Van tot
Donderdag	Van tot	Van 12.30 tot 14.00	Van tot
Vrijdag	Van tot	Van 12.30 tot 14.00	Van tot

De peutergroep is open van maandag tot en met vrijdag van 7.30-18.30 uur. De peuterwerkgroep zit gintegreerd in deze peutergroep en is op ma-di-do-vr open van 8.15-12.15 uur met de mogelijkheid om deze uren aan te vullen met dagopvang vanaf 1,5 jaar.

Voor peuterwerk kunnen ouders dus kiezen uit vier verschillende dagdelen en als het nodig blijkt te zijn, kan er ook peuterwerk in de middag worden afgenomen.

Kinderen met een VVE indicatie dienen ten minste vier dagdelen per week te komen om de 960 uur per 1,5 jaar te borgen.

Wij wijken niet af aan de BKR tijdens peuterwerk.

Groep 2: Peuterwerk

	Afwijken BKR 's morgens.	Afwijken BKR tussen de middag.	Afwijken BKR 's avonds.
Maandag	Van tot	Van tot	Van tot
Dinsdag	Van tot	Van tot	Van tot
Woensdag	Van tot	Van tot	Van tot
Donderdag	Van tot	Van tot	Van tot
Vrijdag	Van tot	Van tot	Van tot

Openingstijden:

Peuterdagopvang:

Ma-di-wo-do-vr

07.30 uur – 18.30 uur

Peuterwerk:

Ma-di-do-vr

08.15 uur – 12.15 uur

In vakantieperiodes kan de Beroepskracht kind ratio (BKR) afwijken.

Op onze locatie is voor de vakantieperiodes de BKR als volgt vastgelegd:
Per vakantie communiceren we in deze via het Ouderportaal en middels een Nieuwsbrief.

In vakantieperiodes worden BSO groepen geclusterd. (Clusteren verwijst naar het gebruik maken van meer dan 1 locatie gedurende de schoolvakanties waarbij meerdere groepen van meerdere locaties worden samengevoegd)

Op onze locatie geven we daar op de volgende wijze uitvoering aan:

Tijdens vakantieperiodes kan het zijn dat de peuterdagopvang samengevoegd met de bso en beide groepen samenvoegen met een andere locatie. Dit gebeurt alleen wanneer dit vooraf afgesproken is met de ouders en kinderen zich nog steeds optimaal kunnen ontwikkelen. Het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen staat hierbij voorop. Hierbij houden we rekening met de leeftijd van de kinderen en met de samenstelling van de groep. Wanneer niet veel kinderen op locatie aanwezig zijn of wanneer er broertjes of zusjes in de andere groep aanwezig zijn.

In de zomervakantie voegen we samen met locatie Talentrijk. Ouders zijn middels een brief op de hoogte gesteld en ouders ondertekenen en extra stamgroep akkoordverklaring. Het personeel en daarmee het vaste gezicht van de kinderen gaat mee naar de andere locatie. Tijdens de vakantieperiode vormt het personeel en de kinderen van de andere locatie waar we clusteren de nieuwe stamgroep en bubbel.

Op onze locatie is de leidinggevende Eva Verrijt.

Op onze locatie is de pedagogisch coach Diana Keizer.

Stage

Het stagebeleid is vastgelegd in het stagebeleid van WijzijnJONG .

Op onze locatie werken 0 stagiaires.

De stagiaires volgen de opleiding (naam opleiding):

- .....

Op onze locatie werken op dit moment geen stagiaires, wellicht in het nieuwe schooljaar.

BKR

De uren waarop we gegarandeerd voldoen aan de beroepskracht kind ratio (BKR) is:

Van 07.30 uur tot 12.30 uur in de ochtend en
van 14.00 uur tot 18.30 uur in de middag.

Wanneer er veranderingen in het basisrooster worden aangebracht, dan maken we dit bekend via:

- Ouderportaal
- Nieuwsbrief

Op onze locatie voegen we groepen structureel samen op:

Dagdeel ochtend van 08.15 uur – 12.15 uur groep Peuterwerk

met groep Peuterdagopvang

Dagdeel ochtend van 07.30 uur – 08.30 uur groep Peuterdagopvang

met groep Voorschoolse opvang

Dagdeel middag van 15.00 uur – 18.30 uur groep Peuterdagopvang

met groep BSO*

*Enkel wanneer er dusdanig weinig kinderen zijn dan broer en zus samenvoegen met eventueel een enkel ander bso kind. Afstemmend met ouders en op de behoefte van de aanwezige kinderen. Het gaat hier om aantallen van 1 peuter en 3 bso kinderen.

Op onze locatie hanteren wij een opendeurenbeleid: ja

Dit geven we vorm door (zolang de lage bezetting aanhoudt) samen te voegen met de peuterdagopvang en de voorschoolse opvang. Ook tijdens vakanties voegt de peutergroep samen met de buitenschoolse opvang.

Bij de volgende (spel)activiteiten en/ of periodes verlaten de kinderen de stamgroep:

Kinderen van de peutergroep die bijna 4 jaar worden gaan op afspraak wennen op school. Dit doen wij in afspraak met onderwijs.

Wanneer de voorschoolseopvang samenvoegt met de peutergroep blijven de peuters op hun stamgroep en sluit de vso aan bij de peutergroep.

Slapen/rusten:

We gebruiken vaste rituelen om het kind voor te bereiden op het naar bed gaan. We houden rekening met de individuele behoeften van het kind. Onze pedagogisch professionals herkennen bepaald gedrag van het kind als vermoeidheid. Dan geven we het kind rust. Zo wordt het dagritme van het kind gereguleerd. Ouders vertellen hoe zij thuis omgaan met het slaapmoment van hun kind en hoe zij het graag bij het kinderopvang zien gebeuren. Bij de peutergroep laten we de kinderen slapen op stretchers in de groep. Elke dag is er van ongeveer 12.30 uur tot 14.30 uur een rustmoment op de groep. Er wordt een rustig muziekje opgezet, stretchers worden klaargezet. Een pedagogisch professional begeleidt de kinderen zodat ze rustig blijven liggen en in slaap kunnen vallen. Voor de oudere kinderen, die niet gaan slapen is de mogelijkheid om in een aangrenzende groep te spelen of een activiteit te doen. Tussen 14.00 uur en 14.30 uur komen de kinderen terug naar de eigen groep waar de jongste kinderen dan weer wakker worden. Bij start stemmen we dit af met de ouders, dat de kinderen op een stretcher rusten en zij hiermee akkoord gaan. Het is belangrijk dat we emotionele veiligheid waarborgen voor deze kinderen. Een pedagogisch medewerker moet in de omgang met een kind een hoge mate van veiligheid kunnen bieden. In haar relatie met het kind realiseert zij dit door zich te verdiepen in het kind zelf, de beleefwereld en de ontwikkelingsfase van ieder en reageert adequaat hierop. Hieronder wordt ook verstaan het kind begrijpen, serieus nemen en ondersteunen.

Als kinderen de stamgroep verlaten, dan is dat als volgt geregeld:

We zorgen er ten alle tijden voor dat er een pedagogisch professional samen met de kinderen die bijna vier worden naar school gaan. De pedagogisch professional blijft bij de kinderen, ook op school.

Als er één beroepskracht aanwezig is, dan is de achterwacht als volgt geregeld:

De locatiemanager zorgt dat zij aanwezig is op kantoor of dat er een locatiemanager uit regio Helmond van Korein op locatie aan het werk is. Het kantoor grenst aan de groepen. Wanneer dit niet mogelijk is door omstandigheden zal er altijd een tweede pedagogisch medewerker aanwezig zijn die kan werken aan extra taken. Dit geldt voor de middagen vanaf 17 uur.

In de ochtend van 07.30 uur – 08.30 uur is de congieerge van onderwijs in het gebouw aanwezig of een interieurverzorger van het Kindcentrum. Wanneer dit niet het geval is zal de locatiemanager of een andere pedagogisch professional in het gebouw aanwezig zijn.

Op de peutergroep is er altijd een extra kracht in het gebouw aanwezig. Enkel bij de bso geldt de 15 min afstand achterwacht. Tijdens de aanwezigheid van peuters zijn er altijd twee beroepskrachten en wordt ook de pauze opgevangen van de medewerker door de beroepskracht die op dat moment in het pand aanwezig is.

Op onze locatie bieden we flexibele kinderopvang: nee

Wennen en overgaan naar een andere groep

De pedagogisch medewerkers begeleiden het wennen en overgaan naar een andere groep door: Pedagogisch professionals gaan altijd mee naar school wanneer kinderen voor een korte periode gaan wennen. Verder is dit niet van toepassing op onze locatie, omdat er één peutergroep is.

Met ouders maken we de volgende afspraken over wennen/ overgaan naar een andere groep:
Het wennen op school gaat geheel volgens de afspraken die worden gemaakt met de ouders.

Afhankelijk van de RIVM-richtlijnen omtrent COVID-19 kan in 2021 worden afgeweken van bovenstaande afspraken.

Kindvolgsysteem

Op onze locatie volgen we de ontwikkeling van kinderen en werken we met het volgende kind volg systeem: KIJK!

VE Plan 2021

VE-methode voor de peutergroep

- De kenmerkende visie op de voorschoolse educatie en de wijze waarop deze te herkennen is in het aanbod van activiteiten. Voorschoolse educatie (VE) heeft als doel onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen en waar nodig effectief te bestrijden. Dit doen we door in samenwerking met partners en gemeenten te werken aan het welbevinden en de betrokkenheid van onze kinderen. Als middel hierbij zetten we een VE-programma in. Het aanbod aan activiteiten komt voort uit kind- en groepsobservaties en wordt bijgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus.

VE-programma **

We werken met het VE-programma genaamd:

Uk&puk (of puk&ko).

Op deze locatie wordt gewerkt met voorschoolse educatie waarin de ontwikkeling van kinderen op speelse wijze wordt gestimuleerd. We maken daarbij gebruik van de methode Uk&Puk.

Wat houdt Uk&Puk in?

Uk&Puk is een educatieve methode voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Het aanbod is zo samengesteld dat alle jonge kinderen er baat bij hebben. Uk&Puk biedt kinderen uitdagende, speelse activiteiten waarmee ze actief en zelfontdekkend bezig kunnen zijn. Uk&Puk stimuleert de ontwikkeling van jonge kinderen zodat zij goed voorbereid starten in groep 1 van de basisschool. Uk &Puk heeft een doorgaande leerlijn met Ik&Ko, dat bestemd is voor groep 1 en 2 van het basisonderwijs. In de methode Uk&Puk speelt de handpop Puk een rol.

Puk.

Puk is het speelkameraadje van de kinderen. Puk maakt altijd wel iets mee wat de kinderen herkennen; hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of hij is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk. Aan hem durven ze hun fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen, terwijl ze dat bij een volwassene wellicht nog wat eng vinden. Via Puk kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken.

Rijke speelleeromgeving.

Kinderen ontwikkelen zich optimaal als ze op hun niveau worden gestimuleerd in een rijke omgeving. Een goede omgeving werkt stimulerend voor alle kinderen, of het nu baby's, dreumesen of peuters zijn. In een veilige en stimulerende omgeving bestaat vertrouwde naast nieuwheid. Door een goede structuur en een gezellige sfeer kunnen kinderen veilig spelen en zelf keuzes maken. Een rijke speelleeromgeving heeft als kenmerken:

- Er is veel te zien en te doen voor de kinderen. De ruimte is ingedeeld in hoeken, bijvoorbeeld bouwhoek, huishoek, leeshoek en themahoek.
- Er is een logische indeling en afbakening. Spullen hebben een vaste plek en zijn gelabeld. Middels een foto is zichtbaar wat er in een bak of kast te vinden is en wat hier dus opgeborgen moet worden. Dit bevordert de zelfstandigheid. Kinderen kunnen materialen zelf vinden en deze zelf weer opruimen.

Werkwijze.

Bij Uk&Puk wordt gewerkt met thema's. Er zijn in totaal tien thema's die voortkomen uit de directe belevingswereld van de kinderen. Ze spelen zich af in het hier-en-nu. Elk thema duurt vier tot zes weken. Bij elk thema hoort een voorleesverhaal. De thema's zijn: 'Welkom Puk!', 'Wat heb jij aan vandaag?', 'Eet smakelijk!', 'Dit ben ik!', 'Reuzen en kabouters', 'Regen', 'Hatsjoe!', 'Knuffels', 'Oef wat warm!' en 'Ik en mijn familie'. Daarnaast kunnen ook andere thema's aan de orde komen; thema's die dichtbij de kinderen staan en herkenbaar zijn voor hen. Na ieder thema is er een 'thema-loze' week. De kinderen kunnen loskomen van het oude thema en de pedagogisch medewerkers zijn al bezig met de voorbereidingen voor het volgende thema.

De thema's brengen de buitenwereld naar binnen bij de locatie. Daardoor kunnen kinderen veel ervaringen opdoen en nieuwe dingen leren. De hoeken worden door de pedagogisch medewerker aangepast aan het thema. Dat maakt de hoeken voor kinderen tegelijkertijd herkenbaar en uitdagend. Zo zal de kast met ontwikkelingsmaterialen bijvoorbeeld altijd puzzels bevatten, maar het puzzelaanbod is voor een deel afhankelijk van het thema dat aan de orde is. De huishoek kan bijvoorbeeld bij het thema 'Reuzen en kabouters' verrijkt worden met spullen waarin de kinderen zich bijvoorbeeld kunnen verkleden als kabouter of waar ze dingen kunnen sorteren op groot en klein en zwaar en licht met behulp van een weegschaal en sorteerbakjes. Hierdoor ontstaan extra kansen door het doen-alsof-spel. Maar ook in andere hoeken kunnen materialen worden toegevoegd of tijdelijk verwijderd.

Tevens kan er een themahoek worden gemaakt waarin materialen staan uitgesteld die passen bij het thema. Dit kan een boek zijn met daarbij passende materialen waar kinderen mee kunnen spelen.

In de dagplanning wordt de dagritmestructuur vastgelegd. Elke dag kent terugkerende activiteiten. Dat geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, het geeft hen houvast. Aan de hand van dagritmekaarten maken we de structuur van de dag zichtbaar voor de kinderen. Jonge kinderen kunnen nog niet klokkijken en hebben nog weinig besef van tijd. Kinderen kunnen zich erg onveilig voelen als ze niet weten waar ze aan toe zijn. De dagritmekaarten zijn niet alleen geschikt om vooruit te kijken, maar ook om terug te kijken. Kinderen kunnen bijvoorbeeld met behulp van de kaarten aan hun ouders vertellen wat zij die dag allemaal gedaan hebben.

Uk&Puk en ouders.

Ook ouderbetrokkenheid is belangrijk, omdat de ontwikkeling van jonge kinderen voor een belangrijk deel thuis plaatsvindt. Bij elk thema hoort een ouderbrief met informatie over welk thema centraal staat. Ook staan hier tips in om op een leuke manier met het onderwerp bezig te zijn en kinderen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Denk hierbij aan het voeren van gesprekjes, versjes, liedjes of suggesties van prentenboeken.

Voor we een thema starten, kan aan ouders gevraagd worden om te zoeken naar spullen die aansluiten bij het thema zodat we de omgeving nog rijker kunnen maken of we er activiteiten mee kunnen doen. Dit kunnen spullen zijn die ouders te leen aanbieden of spullen waar zij niets meer mee doen en wel willen afstaan.

De overgang naar de basisschool is voor veel peuters een grote stap. Om hen hierbij te helpen, is er een thema met activiteiten voor peuters die bijna naar de basisschool gaan. Dit thema geldt alleen voor Uk&Puk en niet voor Puk&Ko.

- De wijze waarop de ontwikkeling wordt gestimuleerd; in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Wij zorgen ervoor dat kinderen in aanraking kunnen komen met de doelen van Stichting Leerplanontwikkeling (SLO). In bovenstaand VE-programma sluiten we aan bij de ontwikkeling van kinderen met bijzondere aandacht voor taal, rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek.
- De wijze waarop de ontwikkeling wordt gevolgd en de wijze waarop op het aanbod wordt afgestemd. Op deze locatie volgen we de ontwikkeling van kinderen aan de hand van het kind-volg-systeem:
- De wijze waarop de ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. We betrekken ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen door:

wat	doel	hoe

- Het inrichten van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd en het beschikbaar stellen van passend materiaal. In elk lokaal zijn hoeken aanwezig waarin een kenmerkend domein van ontwikkeling te herkennen is, bijvoorbeeld een leeshoek, bouwhoek of huishoek. Middels de scanning op welbevinden en betrokkenheid krijgen we inzicht in de ontwikkeling van de kinderen, beoordelen we of de omgeving rijk en uitdagend genoeg is en voeren we aanpassingen door indien nodig.
- De wijze waarop vorm wordt gegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen VE en de hieruit volgende zorgvuldige overgang.

Doorgaande ontwikkellijn
 We stemmen jaarlijks onze thema's af met basisschool Dierdonk. Ook werken we met dezelfde materialen. Ook dit stemmen we samen af.

We werken met een overdrachtsformulier om de doorgaande lijn tussen peuterwerk en de basisschool invulling te geven. Indien gewenst of nodig zorgen we ervoor dat we een overdracht plannen waarbij de mentor, de leerkracht en de ouder aanwezig zijn.

Ontwikkelingsgebieden

De 4 ontwikkelingsgebieden, spraak- taalontwikkeling, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling vormen de basis voor het aanbod binnen een thema.

1 Spraak- taalontwikkeling: deze heeft betrekking op het leren van de betekenis van woorden en zinnen. Het gaat er hierbij om of het kind woorden en zinnen begrijpt, en of het kind de woorden en zinnen ook zelf kan gebruiken. Door te praten over wat kinderen doen, zien, horen en voelen leren ze dat woorden betekenis hebben. Dit noemen we de *woordenschatontwikkeling*. Bij elk thema zijn er woordlijsten met woorden die expliciet aanbod komen in het thema. De woorden krijgen betekenis door de activiteiten die worden uitgevoerd.

Ook het onderdeel *communicatie* komt hierbij telkens terug. Het gaat hierbij niet alleen om de taal. Om de beurt iets inbrengen, en het reageren op elkaar. Begrip van gezichtsuitdrukkingen, gebaren en intonatie horen daar ook bij. Hoe zeg en vraag je iets. Een veilige en vertrouwde omgeving is een voorwaarde om tot communicatie te komen.

De *geschreven taal* komt naar voren door voor interactief voor te lezen aan de kinderen. Hierbij is aandacht voor de verhaalstructuur, het uitleggen van moeilijke woorden en het leren zien van verbanden (Oorzaak – gevolg) Voor de kinderen zijn er boeken die ze zelf kunnen pakken om in te kijken. Daarnaast zijn er ook voorwerpen in de ruimte die gelabeld zijn met woorden.

2 Sociaal -emotionele ontwikkeling: kinderen leren omgaan met zichzelf en met anderen. Hierbij leren ze wat hun eigen en andermans gevoelens zijn. De basis hiervoor is de relatie tussen het kind en de medewerker. De medewerker creëert situaties waarin kinderen zich veilig voelen zodat ze zichzelf en de ander durven leren kennen. Ze biedt een basis voor sociaal gedrag.

De volgende sociale competenties komen hierbij aanbod:

- Ervaringen delen.* Het kind deelt met anderen wat hem bezighoudt (zowel verbaal als non-verbaal)
- Aardig doen.* Het kind gaat op een positieve manier met anderen om en draagt zorg voor anderen.
- Samen doen.* Het kind kan samen met anderen kinderen iets doen (naast of met elkaar spelen)
- Een taak uitvoeren.* Het kind voert een opdracht uit of doet een klusje.
- Jezelf presenteren.* Het kind maakt zichzelf kenbaar in de groep.
- Opkomen voor jezelf.* Het kind vraagt om hulp en laat weten wanneer hij iets wel of juist niet wil.
- Een keuze maken.* Het kind kiest uit twee of meer dingen wat hij wil hebben of doen.
- Omgaan met ruzie.* Het kind zoekt een oplossing bij ruzie.

3 Motorische ontwikkeling: hierbinnen staan 4 ontwikkelingen centraal. De *sensomotorische ontwikkeling*, hierbij zijn de zintuigelijke en motorische ontwikkeling sterk verweven. Door te doen en tegelijkertijd waar te nemen leert een kind de wereld kennen. Kinderen ervaren verschillende vormen, texturen, geluiden door te kijken, luisteren, voelen en soms proeven. Daarnaast neemt een kind zelf een plaats in binnen de ruimte waardoor begrippen als hoog -laag, boven -onder, in – achter en dichtbij – veraf een betekenis krijgen.

De *grote motoriek en lichaamsbalans* wordt geoefend tijdens activiteiten en bij het klimmen klauteren.

De *fijn motoriek*, de oog- hand coördinatie. Deze wordt gestimuleerd tijdens het tekenen, bouwen, schilderen maar ook bij het snijden van fruit en het afwassen/drogen van materialen.

En het lichaamsbesef. Het besef dat je een lichaam hebt en weet wat je ermee kunt doen. Het benoemen van lichaamsdelen of onderdelen van het gezicht en wat je ermee kunt doen. Het na doen van elkaar of voor een spiegel.

4 Rekenen: beginnende rekenontwikkeling. Hierbij gaat het om het opdoen van de eerste ervaringen op het gebied van meten, ruimtelijke ontwikkeling en ontluikende gecijferdheid. *Meten* komt spelenderwijs aan de orde waarbij verschillende begrippen aan de orde komen zoals; zwaar -licht, koud – warm, vol – leeg en groot – klein.

Ruimtelijke ontwikkeling, deze begint met lichaamsbesef. De groepsruimte wordt verkend, er worden verstopspelletjes gespeeld. Tijdens activiteiten praten de medewerkers over waar spullen staan of ze terecht komen. (in of naast de prullenbak) Begrippen die hierbij aan de orde komen zijn hier – daar, dichtbij – veraf en verschillende voorzetsels.

Bij de *ontluikende gecijferdheid* maken de kinderen kennis met de telrij en met het tellen. Dit komt terug in rijmpjes, versjes, liedjes en tijdens activiteiten. (Hoeveel ogen hebben we?)

**Zijn bovenstaande punten vastgelegd in een VE-plan (bijvoorbeeld in het VE-plan van het kindcentrum), dan volstaat het hiernaar te verwijzen.

BIJLAGE 1 PEDAGOGISCHE SCAN

Naam observator: _____

Naam Locatie: _____

Naam geobserveerde groep: _____

Leeftijdscategorie groep: 0 – 2 jaar   2- 4 jaar   0- 4 jaar   3+ jaar
 4-12 jaar   4-8 jaar   8-12 jaar   TeenZ
 Anders

VVE-programma/concept onderwijs: Nee   Ja (welk? _____)

Totaal aantal PM'ers: _____

(noteer het totaal aantal PM'ers dat tijdens de observatie werkzaam is op de groep).

Totaal aantal externe volw.: _____

(noteer het totaal stagiaires die min. 30 min. aanwezig waren tijdens de observatie).

Totaal aantal aanwezige kinderen: _____

(noteer het maximaal aantal aanwezige kinderen gedurende de halve dag observatie).

Datum observatie: _____

Ochtend (9.00-12.00 uur)

Middag (14.00-17.00 uur)

KIND. (beschrijving kenmerken als kleding, haar, bril en dergelijke)	SCANNINGSRONDE 1. Startuur: _____ ☐ Binnen ☐ Buiten		SCANNINGSRONDE 2. Startuur: _____ ☐ Binnen ☐ Buiten		
1.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT
2.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT
3.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT
4.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT
5.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	☐ ☐ WB BT

KIND. (beschrijving kenmerken als kleding, haar, bril en dergelijke)	SCANNINGSRONDE 1. Startuur: _____ ☐ Binnen ☐ Buiten		SCANNINGSRONDE 2. Startuur: _____ ☐ Binnen ☐ Buiten		
1.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT
2.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT
3.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT
4.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT
5.	☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT		☐ vrij ☐ geleid ☐ eetm. ☐ groepjes ☐ individueel	WB BT

FORMULIER
BALANS AANPAKFACTOREN.
 VUL AAN NA ELKE SCANNINGSRONDE

Maak een analyse van de aanpak: Wat zijn de vastgestelde sterktes voor elke aanpakfactor? Wat zijn mogelijke aanbevelingen? Vul dit aan na elke scanningsronde

RIJKE UITDAGENDE OMGEVING.	Sterktes	Suggesties en aanbevelingen
RIJKE UITDAGENDE OMGEVING (infrastructuur, spelmateriaal, activiteiten,...)		
Verantwoording:		
ALTIJD IN DIALOOG.	Sterktes	Suggesties en aanbevelingen
ALTIJD IN DIALOOG Sfeer en relaties (positieve interacties tussen kinderen, tussen PM'ers en tussen kinderen en PM'ers, samenhangigheid,...)		
Verantwoording:		

ALTIJD IN DIALOOG.	Sterktes	Suggesties en aanbevelingen
Begeleidersstijl <i>(inlevende, begeleidersstijl, stimulerend, ruimte om initiatief te nemen,...)</i>		
Verantwoording:		
SENSITIVITEIT.		
Verantwoording:		
AUTONOMIE VERLENEN.		
Verantwoording:		

RUIMTE VOOR INITIATIEF.	Sterktes	Suggesties en aanbevelingen
<i>RUIMTE VOOR INITIATIEF</i> Keuzevrijheid <i>(kinderen kunnen vaak vrij activiteiten kiezen, worden betrokken bij de praktische zaken,...)</i>		

Verantwoording:

RUIMTE VOOR INITIATIEF.	Sterktes	Suggesties en aanbevelingen
<i>RUIMTE VOOR INITIATIEF</i> Organisatie <i>(duidelijke kindvriendelijke dagindeling, weinig dode momenten, optimale inzet van PM'ers,...)</i>		

Verantwoording:

BIJLAGE 2 PEDAGOGISCHE COACHING

Naam Locatie:

Groep	data	Aandachtsgebied	Effect

BIJLAGE 2 PEDAGOGISCHE COACHING

Naam Locatie:

Groep	data	Aandachtsgebied	Effect

Lokale oudercommissie.

Hierbij biedt .....(LM) van locatie .....
het Pedagogisch beleid voor het jaar 2021 aan de Lokale Oudercommissie aan.

Wij verzoeken u vóór ..... 2020. (datum) advies te geven via onderstaand formulier.

Datum verzending naar de Lokale Oudercommissie: .....

Naam locatiemanager: .....

Handtekening:

.....

Naam document: Pedagogisch beleid

Betreft: Adviesaanvraag

Oudercommissie geeft positief advies:

Datum: .....

Naam: .....

Handtekening:

.....

De Lokale Oudercommissie wil graag de volgende punten aangevuld zien:

